

4 - 11 януари 2024 г.

Мониторинг на институции и нормативни документи по темите: дарителство, доброволчество, гражданско общество

Седмичният мониторинг обхваща преглед на внесени в Народното събрание законопроекти, проекти на нормативни документи, публикувани за обществено обсъждане, както и проведени заседания на обществени съвети, експертни и други междуведомствени групи. Предлагаме ви обобщени акценти от мониторинговия доклад:

- **Народно събрание**
- **Министерски съвет**
- **По-важни актове, качени на Портала за обществени консултации**

Народно събрание

1. Законопроект за насърчаване на научните изследвания и иновациите.

Политиките в областта на науката и иновациите са сред най-важните на национално и международно равнище и заемат водещо място при възстановяването и укрепването на капацитета за реагиране при бъдещи кризи и предизвикателства. В Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) е планирана реформа „Изпълнение на обща политика за развитие на научните изследвания, иновациите и технологиите в полза на ускорено икономическо и обществено развитие на страната“. Във връзка с изпълнението ѝ е поет ангажимент да бъде разработена и приета законодателна рамка, която да определи новата обща политика за развитие на научните изследвания, технологиите и иновациите в България. Друга причина за законодателната инициатива е, че действащата към момента национална законова рамка показва редица слабости и в нея липсва регламентация на трансфера на технологии и на иновационната дейност, което води до демотивация и застаряване на ангажираните с тези дейности квалифицирани лица. Не са адресирани и основните предизвикателства - неефективното публично финансиране за научноизследователската и развойната дейност, както и слабо използване на научните постижения в посока на патентна дейност и комерсиализация на научните резултати. Липсата на екосистемност се проявява и в ниско ниво на коопериране между участниците в екосистемата и спорадично взаимодействие между академичната общност и бизнеса. Всички тези недостатъци са пречка и пред постигането на целите за бързо икономическо възстановяване и ускоряване на икономическия растеж на базата на иновации в България. През последните 20 години нормативните

уредби, свързани с научните изследвания, са в процес на постоянни промени, а настоящият Закон за насърчаване на научните изследвания е приет през 2003 г. Частичните му редакции не са довели до разрешаване на проблемите и дефицитите се задълбочават. Анализите показват, че гореизложените проблеми са неразрешими в рамките на съществуващото законодателство и с оглед на тяхното преодоляване е необходимо разработването и приемането на нов Закон за насърчаване на научните изследвания и иновациите. Той цели да уреди принципите, механизмите и инструментите за формиране и провеждане на държавната политика за насърчаване на научните изследвания и иновациите, както и обществените отношения, свързани с развитието на научноизследователската и иновационната дейност.

Министерски съвет

Съвет за развитие на гражданското общество

Среща на работната група на СРГО за разработване на финансовия механизъм се състоя на 11 януари. На нея бяха обсъдени възможни следващи стъпки за изпълнение на тази важна задача на съвета.

Новини от министерства:

- **Министерство на образованието и науката**
 - **Стартира работна група за дигитализация в образованието.**

Министър Галин Цоков инициира създаването на работна група, която да изготви визия и насоки за дигитализацията на образованието в България и използването на нови технологии в учебния процес. В нея взимат участие над 40 експерти, сред които представители на неправителствения сектор, родителски организации, технологичния бизнес, училищни директори, синдикатите в образованието, университетски преподаватели, експерти от институцията и др. На първото си заседание работната група обсъди насоки за използване на изкуствения интелект в образованието. Фокусът е как той да служи на учителите и да подпомага тяхната работа. Предстои да се анализира как се променя дизайнът на обучението при използване на изкуствен интелект и нови технологии в класната стая, в залата в университета и при самостоятелното обучение и как това променя методите и подходите в работата на преподавателите.
- **Министерство на труда и социалната политика**
 - **Облекчават условията за финансиране на проекти за специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания.**

МТСП публикува за обществено обсъждане проект на нова Методика за финансиране на проекти на специализирани предприятия и кооперации на хората с увреждания. Основната цел е да се облекчат условията за

кандидатстване за отпускане на средства от Агенцията за хората с увреждания (АХУ) за изпълнението на проекти със социална и стопанска насоченост. С тях се създават условия за трудова реализация на хората с увреждания и се повишават възможностите за тяхното пълноценно включване в обществото. Методиката съдържа редица мерки за намаляване на административната тежест и стимулиране на по-широк кръг от специализирани предприятия и кооперации да подават проекти. С цел стимулиране на интереса на кандидатите се предвижда периодът, през който специализираните предприятия и кооперациите трябва са регистрирани в АХУ, да се намали от една пълна отчетна финансова година на 3 пълни календарни месеца. Предлага се да отпаднат и досегашните ограничения за кандидатите с до 10 души списъчен състав да получават финансиране за обучения за повишаване на професионалната квалификация. За това вече ще може да кандидатства целият списъчен състав, а не само за служителите с трайни увреждания. По новата методика АХУ ще отпуска средства за финансиране на проекти със социална насоченост, които включват дейности за създаване на безопасни и здравословни условия на труд, осигуряване на достъп до работни места и санитарни помещения за хора с трайни увреждания, както и за провеждане на обучителни курсове за повишаване на професионалната квалификация, уменията и компетентностите на наетите. Кандидатите ще могат да получат средства и за финансирането на инвестиционни предложения със стопанска насоченост, които водят до технологично обновяване, закупуване на оборудване, разкриване на нови работни места, подобряване на конкурентните възможности и финансово стабилизиране на специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания.

- **Министерство на финансите**

- **Договори за над 3 млрд. лева са сключени по европейските програми до края на ноември 2023 г.** Те са финансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд и Европейския социален фонд+ за периода 2021-2027 г. Изплатените средства са 784 млн. лева. Отворени за кандидатстване са 27 процедури с общ размер на финансирането от 3,29 млрд. лева. В тях са включени инвестиционни проекти по програмите „Транспортна свързаност“ и „Околна среда“, както и за техническа помощ по останалите. Основните направления на реализираните проекти са свързани с подкрепа за личностно развитие в училищното образование и модернизиране на професионалното образование и обучение, адаптиране на работна среда, подпомагане с пакети хранителни продукти и хигиенни материали, осигуряване на топъл обяд, интернационализация и внедряване на иновации в малки и средни предприятия, развитие на железопътния, пътния и водния транспорт, сътрудничество за трансфер на знания и технологии и дигитализация за интелигентна трансформация. Приключили са 37 процедури за набиране на проектни

предложения, които са с общ бюджет от 4,126 млрд. лева. Повече информация за отделните програми може да видите [ТУК](#)

По-важни актове, качени на Портала за обществени консултации

1. Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците.

Срок на приключване: 05.02.2024 г.

Причините, които налагат приемането на измененията са необходимостта от прецизиране на текстове в съответствие с европейското законодателство, както и оптимизиране на процедурата за предоставяне на международна закрила чрез отстраняване на несъвършенства в отделни текстове. Основната цел на настоящия законопроект е да въведе препоръките на ЕК като оптимизира производството за международна закрила и по-специално, чрез прецизиране на основанията и правилата за провеждане на ускореното производство, както и на производствата по недопустимост на молбите за международна закрила, в съответствие с общите стандарти, установени в Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (Директива 2013/32/ЕС). Другата цел е да се осигури прецизирането на правната уредба на временната закрила в Р България съгласно Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 г. относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите-членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием. В проекта общата терминология на закона се привежда в съответствие с конституционната уредба относима към областта на убежището като въвежда като родово понятие термина „убежище“ в съответствие с чл.27, ал.1 и 2 от Конституцията на Р България. Със законопроекта се урежда правната възможност за подаване на индивидуална молба за предоставяне на хуманитарен статут от разселени лица при действието на временната закрила, както и опростени правила за разглеждането и съгласуването на тези молби с оглед на идентичните материално-правни предпоставки за предоставянето им по чл.9, ал.1, т.3 и по чл. 1а, ал. 3 от закона. Целта е да се избегне претоварване на националната система за убежище в хипотезата на подаване на индивидуални молби за предоставяне на международна закрила от разселените от Украйна лица, намиращи се на територията на Р България, след изтичането на срока на временната им закрила на 4 март 2025 г. Лице за контакт: Елена Миткова – главен юрисконсулт в дирекция „Качество на процедурата за международна закрила” – Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет, Elena.Mitkova@saref.government.bg

2. Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения.

Срок на приключване: 23.01.2024 г.

С предложението законопроект се цели пълното транспониране Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза. Измененията са приведени в съответствие с констатациите на ЕК, съгласно които са необходими промени в част от разпоредбите на

закона. Законопроектът цели да изпълни задълженията на Република България, произтичащи от правото на ЕС и ангажиментите по Националния план за възстановяване и устойчивост. В тази връзка се предлага и увеличаване на обхвата на защитата, така че от разпоредбите на закона да могат да се ползват не само работниците и служителите, но и доставчиците на услуги. С промените се премахва и пречката да се образува производство по сигнали, отнасящи се до нарушения, извършени преди повече от 2 г. Остава единствено ограничението, отнасящо се до анонимни сигнали. Аргумент за това е, че в Директива не се предвижда срок нито като условие за предприемане на последващи действия по подаването на сигнали, нито като условие за защита. Със заключителните разпоредби на закона се предлагат изменения и допълнения на Закона за местното самоуправление и местната администрация с цел повишаване на прозрачността и отчетността на органите на местна власт и местно самоуправление. Очакваните резултати от прилагането на закона са: осигуряване на ефективна защита на много по-широк кръг от лица, които подават сигнали за нарушения; осигуряване на ефективен механизъм за прозрачност и отчетността на органите на местна власт и местно самоуправление.

3. Проект на Постановление за изменение и допълнение на Наредба за критериите за устойчивост на биогоривата и течните горива от биомаса.

Срок на приключване: 09.02.2024 г.

Проектът на постановление е разработен във връзка с необходимостта от пълно транспониране на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване на използването на енергия от възобновяеми източници. С наредбата се дефинира новото разширено приложно поле на критериите за устойчивост на биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса – те се прилагат за по-широк кръг горива, като към досегашните биогорива и течни горива от биомаса се добавят газообразните и твърдите горива от биомаса, като се въвеждат специфични, подлежащи на особен ред за доказване критерии за устойчивост на горивата, произведени от селскостопанска биомаса и от горскостопанска биомаса.

Български дарителски форум обединява големи фондации и социалноотговорни компании в България, които даряват ресурси и така променят средата, в която живеем.

Седмичният мониторинг на проекти на нормативни документи и работата на институции по темите дарителство, доброволчество и гражданско участие е подкрепен по проект ACF/825 "Дарителски компас за устойчиви партньорства", който се изпълнява с финансовата подкрепа от Фонд Активни граждани България (www.activecitizensfund.bg) по ФМ на ЕИП 2014 - 2021.

Iceland
Liechtenstein **Active**
Norway **citizens fund**

Получавате това съобщение в качеството си на представители на компании и фондации - членове и наблюдатели на Български дарителски форум.

Our mailing address is:

Bulgarian Donors' Forum
4B, Leonardo Da Vinci Str.
Sofia 1124
Bulgaria

[Add us to your address book](#)

Want to change how you receive these emails?

You can [update your preferences](#) or [unsubscribe from this list](#).

Copyright © 2024 Bulgarian Donors' Forum, All rights reserved.